

D66 ROERMOND

VERKIEZINGSPROGRAMMA

2014 - 2018

VOORWOORD

“D66-politici hebben een kenmerkende stijl: ze zijn duidelijk over wat ze willen, ze denken in mensen en niet in groepen, ze beginnen bij u en niet bij de regels en houden altijd het oog op de toekomst. Ze zijn optimistisch maar weten ook dat ze hard moeten werken om hun idealen te verwezenlijken.” (Alexander Pechtold)

Het afgelopen jaar is hard gewerkt aan een goede economische en sociale basis voor Roermond. Dat was nodig want Roermond heeft door het uiteen vallen van het College van B & W ruw weer gekend. Is misschien zelfs even ‘radeloos en redeloos’ geweest. Maar nooit ‘reddeloos’ geworden. Wij hebben samen met anderen onze verantwoordelijkheid genomen. Onzekerheid neemt af en vertrouwen neemt toe. Er worden weer plannen gesmeed of opnieuw opgepakt. ‘Punten aan de horizon’ worden gezet of herbevestigd. De gemeenteraadsverkiezingen 2014 geven de keus voor een doorstart van nieuw, krachtig en innovatief beleid.

Naar de mening van D66 is een hang naar vroegere tijden de grootste bedreiging voor een betere toekomst. Moeilijke tijden – en het valt niet te ontkennen dat we die nog hebben – worden overwonnen door vertrouwen in de toekomst. En vertrouwen komt terug door daadkracht.

D66 heeft in 2013 daadkracht getoond door te bouwen aan een brede coalitie. En met die coalitie daadkrachtig aan de slag te gaan.

Een paar van de toonaangevende nieuwe keuzes:

- Stimuleren van de economie met het programma ‘Economisch Stimulerend’, een programma met een omvang van € 4,5 miljoen en een looptijd van drie jaar.
- Stimuleren van de sociale samenhang met het programma ‘Sociaal Verbindend’, een programma met een omvang van € 4,5 miljoen en een looptijd van drie jaar.
- Realiseren – althans de eerste daadwerkelijke stappen nemen – van het concept van een kleinere, slagvaardige overheid, met het aanbod van een vrijwillige vertrekregeling, waarmee de gemeentelijke organisatie met circa 8 % is verkleind.
- Starten van een Research & Development afdeling, waarmee een start is gemaakt met het vormen van een meer moderne en innovatieve overheid.

- Betrekken van meer burgers bij het beleid van de overheid, onder meer door invoering van het concept van de 'burgerbegroting' bij projecten in de buurten.

Daarmee is D66 natuurlijk niet klaar. Een enkel jaar is niet voldoende om bestaande plannen te realiseren. Uiteraard hebben we ook nog volop nieuwe inzichten en ideeën. In dit programma zetten we er een aantal op een rij. In de overtuiging dat we daarmee een stapje kunnen zetten naar een betere toekomst voor iedereen in Roermond.

Het programma

Het programma is hier weergegeven in tien hoofdstukjes. Deze zien we als een bruikbare bundeling van hetgeen voor Roermond belangwekkend is. Het belangrijkste is echter dat D66 innovatief te werk wil gaan. En samen met u verder wil werken aan een beter Roermond. Daadkrachtig en verantwoordelijkheid nemend. Bereid om in te zetten op een stabiel en toekomstgericht Roermond.

Dit programma is mede tot stand gekomen na gesprekken met talrijke personen, instellingen, en ondernemingen uit Roermond en de regio. Lang niet alle ideeën en meningen konden in dit programma worden meegenomen. Wat we wel hebben gedaan: een korte samenvatting in 10 speerpunten. Daarna zijn een aantal onderwerpen uitgewerkt in de diverse hoofdstukjes.

We bedanken iedereen die er aan heeft bijgedragen dat we dit konden schrijven en we bedanken u voor het lezen.

DE 10 SPEERPUNTEN VAN D66 ROERMOND

1. Geef ruimte aan de eigen kracht van mensen
2. Beloon prestaties en deel de welvaart
3. Help onderwijs en docenten mensen optimaal te begeleiden
4. Koester natuur en bevorder duurzaamheid
5. Zorg voor een veilige leefomgeving, een kerntaak van de gemeente
6. Geef extra aandacht en faciliteiten aan nieuwe ondernemers en jonge ondernemingen
7. Bevorder toegang tot cultuur en maak cultuur ondernemend
8. Kies voor kleinschalige en persoonlijk aanpak, een mens is geen dossier
9. Durf het lokale bestuur baanbrekend te innoveren
10. Streef naar regionale samenwerking

1. Onze eigen economie

Werkgelegenheid en ondernemerschap zijn de basis voor een welvarende samenleving en verdienen alle ondersteuning vanuit de gemeente . Maar een gezonde lokale economie bestaat uit meer dan alleen werk of de mogelijkheid om in je dagelijkse levensbehoeften te voorzien. Economie gaat niet alleen over productie en consumptie maar minstens zo veel over kennis, ethiek, cultuur, sociale netwerken en innovatie. Over ontwikkelingskansen van mensen en mogelijkheden tot zelfontplooiing. Vandaar onze inzet de Roermondse economie goed te onderhouden, weerbaarder te maken en op de toekomst voor te bereiden.

D66 heeft in 2013 sterk ingezet op een ambitieus programma voor de stimulering van onze economie. Met enerzijds de nadruk op het uitdagen van de bestaande ondernemingen een nieuwe stap voorwaarts te maken. Anderzijds op het bevorderen van de kansen voor kleine, nieuwe ondernemingen. Dit vanuit de wetenschap dat steeds meer mensen de stap naar zelfstandig ondernemerschap maken. Daar moet een lokale overheid gericht op inspelen.

D66 streeft naar een gevarieerde lokale economie. Bestaande en nieuwe bedrijven. Grootschalig en kleinschalig, van multinationalvestigingen tot ZZP-ers en wijkeconomie. Traditioneel en innovatief. Maar vooral ondernemingen die deelnemen aan de Roermondse samenleving. Die niet terugschrikken voor het delen van kennis, een social return opgave of de behoefte aan duurzaamheid en een cradle-to-cradle aanpak.

Daarbij is D66 van mening dat de decentralisaties in het sociale domein maar een halve oplossing zijn. Het sociale domein en het economisch domein zijn terreinen die elkaar niet uitsluiten maar juist aanvullen. Hoog tijd voor de rijksoverheid nu ook te beginnen met de economische decentralisaties. Zodat we op economisch terrein lokaal kunnen doen wat nodig is. Bovendien wordt burgerparticipatie hiermee versterkt. Een voorbeeld is de in Midden-Limburg sterke agrifood keten. De overheid kan daar een gerichte, stimulerende en coördinerende rol vervullen. Een lokale overheid, met kennis van de plaatselijke omstandigheden, is daar beter toe in staat dan een meer afstandelijke landelijke of Europese overheid.

D66 verliest daarbij overigens niet uit het oog dat 'economie' niet een kwestie is van alleen ondernemers. Onze inwoners, bezoekers en overheid spelen een minstens zo belangrijke rol in de ontwikkeling van een toekomstbestendige economie.

Dit doet D66:

- Daag (nieuwe) ondernemers uit gebruik te maken van de kansen die zich nu voordoen.
- Stroomlijn de ondersteuning en informatievoorziening aan (nieuwe) ondernemers.
- Maak Roermond voor werknemers én werkgevers tot een prima vestigingsstad (door een goede mix van aantrekkelijke recreatie, cultuur, natuur, scholing, huisvesting, voorzieningen, etc.).
- Bevorder samenwerking tussen ondernemers op het gebied van kennisdeling, projecten en ketenorganisatie.
- Geef vroegtijdig aandacht aan ondernemingen die het even moeilijk hebben, behoud van werkgelegenheid is vaak effectiever en goedkoper dan het aantrekken van nieuwe banen.
- Zoek ook als gemeente de kansen, ontwikkel innovatieve mogelijkheden en facilitering waar mogelijk en verantwoord.

2. De lokale overheid

De D66 hoofdregel is dat we vertrouwen op de eigen kracht van mensen. En op hun vermogen zelf tot werkbare oplossingen te komen. In het besef dat de praktische mogelijkheden van burgers om de eigen zaken onderling te regelen grenzen hebben.

We onderkennen dat de afgelopen decennia een verzorgingsstaat is opgebouwd, waardoor de rol van de overheid – ook de lokale overheid – (te) groot is geworden. Gevolg is een betuttelende overheid die initiatieven van mensen frustreert en een sfeer van wantrouwen tussen bestuur en burgers oproept. Een overheid met zoveel regels dat ze zelf niet meer efficiënt kan handelen. Snelle, gerichte en flexibele actie, wat juist in tijden van crises vereist is, is nagenoeg onmogelijk geworden. Soms zijn de bestuurders zelf oorzaak, veelal de structuren waarin moet worden gewerkt. We kunnen dit niet met één voorstel of besluit veranderen, we willen wel direct en voortvarend aan verbetering werken.

D66 kiest voor een ‘regisserende overheid’. Die rol moet dan wel in een hoger tempo worden gerealiseerd. De combinatie met een aanpak op wijkniveau werkt uitstekend. Maar ook andere samenwerkingsverbanden (van gevestigde verenigingen tot tijdelijk bestaande groepen met een enkel specifiek onderwerp of belang) bieden mogelijkheden tot krachtenbundeling. We kiezen bij voorkeur voor een kleinschalige en persoonlijk aanpak. Een mens is geen dossier. In samenspraak en samenwerking ontstaan de beste oplossingen.

Het wensbeeld van een kleinere (minder mensen, minder taken) en meer efficiënte overheid wordt door bijna iedereen gedeeld. Daarnaast wordt ook gezocht naar meer mogelijkheden om de overheid flexibel te laten zijn en bestuurders verantwoording te laten afleggen voor de keuzes in en de uitvoering van beleid. De huidige praktijk is dat raadsleden en wethouders relatief weinig mogelijkheden hebben tot het snel (bij)sturen. De nadruk ligt veelal meer op het ‘goedkeuren van hetgeen wordt aangereikt’ en minder op het ‘meegeven van wat moet worden uitgevoerd’. Een omslag is noodzakelijk om te komen tot een kleine en efficiënte overheid die aanspreekbaar is voor burgers en organisaties en daarmee ook het noodzakelijke vertrouwen kan terugverdienen.

Dit doet D66:

- Leer als overheid opnieuw open te communiceren met burgers. Ontwikkel een dialoogvorm in plaats van enkel aan procedurele inspraakprocedures te voldoen.
- Bouw nieuw vormen van mede-bestuur verder uit, zoals de door D66 in 2013 gelanceerde ‘burgerbegroting’.
- Versterk de rol van politiek en bestuur en creëer meer mogelijkheden om initiatieven beter en sneller tot uitvoering te brengen.

- Versterk het burgerinitiatief door aanmoediging en facilitering.
- Verminder de regels en geef mensen de mogelijkheid terug vanuit kennis, ervaring en intentie te handelen in plaats van enkel protocollen te hanteren.
- Ontwikkel bezwaarprocedures en mediationtrajecten waar burgers vooral op inhoud met hun visies of klachten terecht kunnen en waar de overheid zich als partner kan opstellen die openstaat voor oplossingen.

3. Veiligheid als basisvoorwaarde

Een gevoel van veiligheid is de basisvoorwaarde voor een open samenleving. De gemeente heeft daarom de belangrijke taak (het gevoel van) veiligheid van haar inwoners en bezoekers zo goed mogelijk te borgen.

D66 meent dat verbetering op dit punt mogelijk is. Bijvoorbeeld door de fysieke aanwezigheid van wijkagenten te vergroten en door verbetering van de onderlinge samenwerking tussen hulpdiensten en de andere betrokken instanties.

De lokale politiek heeft zelf beperkte middelen en invloed om een actief veiligheidsbeleid vorm te geven. Vanwege de verbetering van het veiligheidsgevoel is het wel van belang het onderwerp prominent op de agenda te houden.

Het is te makkelijk om een belangrijk onderwerp als veiligheid enkel bij de overheid te leggen. Burgers houden – ieder naar eigen omstandigheden en mogelijkheden – een eigen verantwoordelijkheid. We stellen met elkaar de normen voor gedrag in de openbare ruimte. De sociale verbanden waar we deel van uitmaken zijn belangrijk voor het gedrag van de individuele leden. Als we zelf het gesprek over normen, gedrag en veiligheid uit de weg gaan, kan de overheid die lacune niet opvullen. Te lang heeft de overheid gemeend dat ze deze taken beter van de burgers kon overnemen. Nu dat een misvatting blijkt zal de overheid actief moeten bijdragen en ondersteunen om burgers hun eigen rol weer op te laten nemen.

D66 blijft de grootste directe bijdrage aan de bevordering van de veiligheid promoten: stop met het zelf organiseren van criminaliteit en reguleer teelt en verkoop van wiet.

Dit doet D66:

- Betrek de bewoners actief bij het vaststellen van het lokale veiligheidsbeleid.

- Maak gebruik van kennis van bewoners en instellingen, in straten, buurten en wijken, zodat gericht ingegrepen kan worden waar dat nodig is.
- Realiseer vanzelfsprekende, 'natuurlijke', ontmoetingsplaatsen waar mensen op een prettige en veilige manier samen kunnen komen.
- Stel als gemeente goed opgeleide toezichthouders en handhavers aan daar waar door de landelijke politiek het zichtbare toezicht vermindert.
- Maak gebruik van de nieuwe inzichten in zake de samenhang tussen de inrichting van de buitenruimte (waaronder verlichting) en het veiligheidsgevoel.

4. Openbare ruimte, woningmarkt en verkeer

Roermond is een aantrekkelijke stad om in te wonen, te werken en te recreëren. Om te bezoeken en (meerdaags) te verblijven. Voor een deel is dit ons gegeven, zoals de historische binnenstad en de vele monumenten, die behouden zijn gebleven en behouden moeten blijven. Roermond is ook een sterke economische stad en een gemeente die inzet op groei. Daardoor blijft er vraag naar ruimte. Voor ondernemingen: zoals bedrijvenlocaties, voor toerisme, winkels en kantoren. En ruimte voor bewoners: om te wonen, kinderen te laten spelen, te sporten en elkaar te ontmoeten. Niet in de laatste plaats zal er meer ruimte voor de natuur moeten komen. Kortom, de schaarse ruimte moet beter worden benut, versterkt, duurzaam worden ingericht en beschermd.

Herbestemming en transformatie zijn de middelen om nu in te zetten. De overheid en projectontwikkelaar doen een stap terug. De vraag vanuit bewoners en bedrijven / instellingen, de gebruikers, staat centraal. De overheid houdt zich minder bezig met 'het grote ontwerp' en de skyline en meer met vragen als: hoe zorgen we dat een optimaal leefbaar complex wordt gerealiseerd, hoe is het straks gesteld met schoonhouden, veiligheid, groen en gezondheid, wat is het energieverbruik, hoe wordt bijgedragen aan duurzame mobiliteit?

Een andere benadering van 'ruimte' vraagt om een nieuwe analyse van de toekomstige woningmarkt. Huiseigenaren willen niet steeds nieuwe bouwplannen van de gemeente als er anderzijds omvangrijke leegstand is. Een mogelijk overschot aan winkel- en kantoorruimte kan gedeeltelijk oplosbaar zijn door omzetting daarvan naar woonruimte. Daarnaast spelen vraagstukken als demografische ontwikkelingen en de toekomstige ontwikkeling van de

regionale economische verhoudingen. Herijking van behoefte aan bouwplannen en ruimtegebruik is daarom een prioriteit.

De afgelopen jaren is veel in beweging gezet om het autoverkeer in en naar Roermond te verbeteren. De komende jaren wil D66 een inhaalslag maken bij fietsverkeer en openbaar vervoer.

Dit doet D66:

- Betrek de bewoners actief bij plannen en mogelijkheden voor de inrichting van straten of wijken. Zet hiervoor nieuwe instrumenten als de burgerbegroting in.
- Versoepel mogelijkheden van herbestemming, tijdelijke invulling en functiemenging.
- Hou de bestaande schattingen van de behoefte aan nieuwbouwwoningen opnieuw tegen het licht. Voorkom dat teveel nieuwbouw leidt tot ontwrichting van de woningmarkt, met alle gevolgen van dien voor huiseigenaren.
- Toets ruimtelijke plannen vanaf het eerste (her)ontwerp op voldoende toegankelijkheid voor mensen met een fysieke beperking.
- Gebruik elektrische voertuigen wordt gestimuleerd met exclusieve parkeerplekken en lagere parkeertarieven.
- Steun initiatieven om snorfietzers die we ook wel scooters noemen van fietspaden te weren.
- Bevorder dat kinderen te voet of met de fiets naar school toe komen en niet met de auto worden gebracht. Meer beweging en veiliger.
- Verbeter het fietsparkeren bij het station. Sinds enkele jaren een gemeentelijke taak.
- Ondersteun het meldpunt voor overbodige paaltjes op fietspaden. Deze veroorzaken vaak ongelukken.
- Geef mogelijkheid om buggy's te verhuren in de twee gratis fietsenstallingen. Zo kunnen kinderen makkelijker meegenomen worden naar de stad.

5. Onderwijs, permanent en voor iedereen

Onderwijs is het beste middel om het mensen mogelijk te maken het beste uit zichzelf te halen. Daarbij gaat het niet alleen om (economisch inzetbare) kennis maar vooral ook om de ontwikkeling tot zelfbewuste en zelfredzame burgers. Voor D66 is onderwijs de sleutel tot zelfontplooiing. Ieder mens heeft verschillende talenten en verschillende capaciteiten. Ons

uitgangspunt is dan ook talentontwikkeling. Maatwerk voor iedere leerling, ongeacht of er sprake is van achterstand of voorsprong. Daarom is D66 voorstander van Integrale Kindcentra, waar een totaalpakket aan ontwikkelingsmogelijkheden wordt aangeboden (kinderopvang, voor- en vroegschoolse educatie, buitenschoolse opvang, sport, cultuur). Door dit brede aanbod kan de school beter inspelen op individuele behoeften, talenten stimuleren en eventuele achterstanden tijdig signaleren.

Naar de mening van D66 worden scholen te vaak opgezadeld met nieuwe taken, die uiteindelijk zelfs ten koste kunnen gaan van het onderwijs zelf. D66 wil dat de gemeente zich daar erg terughoudend in opstelt. Hetzelfde geldt voor de administratieve lasten. Als de gemeente aanvullende wensen of eisen ten aanzien van het onderwijs heeft moet zij daar ook zelf de middelen bij leveren.

Permanente educatie of 'een leven lang leren' is de standaard. Samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven – waaronder zzp-ers – wordt versterkt. Bij-, her- en omscholing wordt bevorderd. Maar ook minder op directe economische toepassing gerichte educatie wordt door de gemeente ondersteund en aangeprezen.

Dit doet D66:

- Betrek de ouders van kinderen actief bij plannen en mogelijkheden voor het onderwijs.
- Gebruik de voor het onderwijs uit het Gemeentefonds beschikbare middelen ook voor onderwijs. Niet onderinvesteren, wel meer investeren als de situatie daarom vraagt.
- Vervul een zo actief mogelijke rol om onderwijs en onderwijzers optimaal te laten functioneren en leerlingen de best mogelijke, stabiele en veilige basis te bieden voor hun verdere ontwikkeling.
- Hanteer minimaal de VNG kwaliteitsnormen bij nieuwbouw of renovatie van scholen.
- Stimuleer permanente scholing en vorming en versterk de inzet op het terugdringen van het aantal analfabeten en digibeten.
- Bevorder extra aandacht voor hoogbegaafde leerlingen.
- Stimuleer het aantrekken van vakleraren voor muziek- en bewegingsonderwijs op alle basisscholen.

6. Zorg en welzijn

Gemeenten worden in 2015 verantwoordelijk voor jeugdzorg, werk en inkomen en zorg aan langdurig zieken en ouderen. Een deel van deze taken hebben zij nu ook al, een deel nemen zij over van de Rijksoverheid. Dit heet ook wel decentralisatie

Op zichzelf vindt D66 dit een juiste keuze: de gemeente staat dicht bij de burger en zou daarom beter in staat moeten zijn maatwerk te leveren. Vanuit onze aanpak 'Vertrouw op de eigen kracht van mensen' is het logisch dat de behoefte aan zorg en ondersteuning zo wordt ingevuld dat daarbij de eigen mogelijkheden worden gestimuleerd en optimaal benut.

D66 wil de uitdagingen die door deze omslag op de gemeente afkomen met open vizier tegemoet treden. Niet blijven hangen in klachten over de beperkte middelen maar innovatieve oplossingen zoeken om de zorg inderdaad anders en op lokaal niveau te organiseren. Zodanig dat maatwerk wordt geleverd en zorg beschikbaar en betaalbaar blijft. Dat is geen eenvoudige opgave, maar des te meer reden er met volle energie en aandacht mee aan de slag te gaan en (moeilijke) keuzes te maken. Voor D66 ligt daarbij de prioriteit bij de zorgontvanger, de cliënt. Zij zijn immers het meest afhankelijk en kwetsbaar. Dat neemt niet weg dat Roermond door middel van de '3Ds' een unieke mogelijkheid heeft de zorg als nieuwe pijler voor werk en economie te ontwikkelen. Als centrumgemeente moet Roermond zo nodig een wegbereider voor de regio zijn.

Dit doet D66:

- Betrek de zorgontvangers actief bij plannen en mogelijkheden van het nieuwe stelsel. Zij zijn in ieder geval ervaringsdeskundig.
- Stel de zorg die de Roermondenaar nodig heeft centraal, geef hem de ruimte om zelf de regie te voeren en de eigen mogelijkheden te benutten en geef de mogelijkheid keuzes te maken die het beste passen.
- Kies voor de inzet van buurtteams, waarbij de professionals de verantwoordelijkheid terugnemen. Waar de nadruk komt te liggen op verhoging van de kwaliteit en het terugdringen van de bureaucratie. En met steeds dezelfde zorgverlener bij de cliënt.
- Voer het in 2013 gelanceerde programma van de 'zachte landing', waarbij degenen die met grote wijzigingen worden geconfronteerd een zekere tijd krijgen om aan de nieuwe situatie te wennen, keuzes te maken en zich aan te passen.

- Werk de keuze voor een ‘vangnet’ verder uit. Voor hen (en vooral kinderen) die onvoldoende mogelijkheden hebben moet er altijd een vangnet zijn. In samenspraak met een professional – die de individuele persoon en situatie kent – wordt tot een gepaste oplossing gekomen. Niemand mag achtergelaten worden.
- Geef blijvende ondersteuning aan mensen die bij het vinden en uitvoeren van werk problemen ondervinden. Voor die mensen moeten beschutte werkplekken worden aangeboden. Er mag echter geen verdringing op de arbeidsmarkt plaats vinden.
- Geef in deze tijden van schaarste en armoede vooral kinderen in moeilijke situaties aandacht. D66 denkt hierbij aan extra (financiële) ondersteuning bij sport en cultuur.

7. Duurzame, groen en milieu

D66 wil een duurzame, groene en gezonde gemeente zijn. Een gemeente die in alle opzichten toekomstbestendig is. Voor D66 biedt de nadruk op duurzaamheid een goede kans voor innovatieve economische groei. En op een economie die houdbaar is. Hierin past het systeem circulaire economie waarbij waardebehoud (afval) wordt gemaximaliseerd. Wereldwijde relatieve schaarste aan energie, voedsel en grondstoffen zullen de komende periode jaren ons economische en sociale systeem steeds meer gaan beïnvloeden. Tenzij er nieuwe bedrijven ontstaan, bestaande bedrijven op een andere manier gaan werken en burgers, bezoekers en overheden andere keuzes gaan maken. D66 wil een gemeente die duurzaamheid centraal stelt met stabiel, consistent beleid. Een overheid die bereid is mee te denken over andere oplossingen en daar ruimte aan biedt, die barrières helpt wegnemen en innovatie stimuleert. D66 wil een gemeente zijn die mensen en organisaties aanmoedigt om met groene oplossingen te komen.

Roermond heeft steeds meer natuur: langs de Maas, de Swalm, de grens met Duitsland en langs de Roer. Hier liggen nog veel mogelijkheden voor de inwoners van Roermond om te recreëren, de natuur te beleven en meer en gezond te bewegen. Ook voor toeristen is dit nog teveel een onbekend terrein, duurzaam toerisme kan nog veel economische voordelen bieden. Steeds duidelijker wordt dat fijnstof een belangrijk gezondheidsrisico vormt. De taak voor de komende periode wordt dan ook te onderzoeken op welke wijze een gemeente kan bijdragen aan het terugdringen van de uitstoot van fijnstof.

Dit doet D66:

- Werk samen met de talrijke individuen en groepen die zich richten op verbeteringen op het gebied van duurzaamheid, groen en milieu.
- Stimuleer maatschappelijk verantwoord ondernemen.
- Verbeter de mogelijkheden tot recycling van afval en moedig bedrijven aan op dit gebied intensief te gaan samenwerken.
- Bevorder de ruileconomie en stimuleer het repareren en hergebruiken van goederen.
- Promoot gebruik en verkoopmogelijkheden van streekproducten door een biologische markt.
- Stimuleer duurzaamheid op scholen door middel van projecten.
- Verbeter de mogelijkheden voor fietsers (zoals fietspaden, stallingen, verkeersveiligheid) en zorg voor de aansluiting op het netwerk van snelfietspaden.

8. Kunst en cultuur, sport en vrije tijd

Het culturele aanbod in Roermond heeft nog ongebruikte potentie en verdient ondersteuning. Vanwege de eigen waarde van kunst en cultuur. Maar ook omdat een stadse samenleving alleen kan bloeien als het ook een vrijhaven is van originele gedachten, innovatieve experimenten en creatieve projecten. Zo ontstaan nieuwe impulsen: sociaal, politiek en economisch. Vernieuwing, diversiteit, creativiteit en ontplooiing zijn nodig om vorm en inhoud te kunnen geven aan al die ontwikkelingen die in razend tempo op ons afkomen.

Naast het 'collectieve belang' van een sterke cultuursector kan iedere Roermondenaar er zijn voordeel mee doen. Toegankelijke kunst en cultuur draagt in belangrijke mate bij aan de beleving, welbevinden en ontwikkeling van bewoners en bezoekers. Voldoende aandacht voor kunst, cultuur en cultuuronderwijs is voor D66 een belangrijke onderdeel van een goed cultuurbeleid.

Het huidige cultuuraanbod wordt gedomineerd door de ECI. Prioriteit is dit aanbod te verbeteren en goed te laten aansluiten bij de eisen die aan een passend cultureel aanbod gesteld moeten worden. Daarbij mogen we natuurlijk niet al die andere (semi) professionele of vrijwillige cultuuraanbieders uit het oog verliezen.

D66 onderstreept het belang van permanente educatie, een leven lang leren, zodat Roermondenaren meer kansen op de arbeidsmarkt veroveren. Hierbij is de bibliotheek onmisbaar.

D66 onderkent dat het traditionele bibliotheekwerk onder druk staat. Het is van belang dat de gemeente, al dan niet in regionaal verband, stappen onderneemt om zeker te stellen dat de bibliotheek ook in de toekomst relevant blijft, met open oog voor nieuwe ontwikkelingen.

Roermond heeft een veelvoud van bijzondere monumentale bouwwerken. Dit vraagt om een actief monumentenbeleid. Bij het aantal monumenten dat de gemeente kent is het noodzakelijk om een deel daarvan nieuwe bestemmingen te geven, zodat meer bouwwerken behouden kunnen blijven en blijvend bijdragen aan het bijzondere karakter van de stad.

D66 vindt het belangrijk dat de jeugd op een toegankelijke manier in aanraking komt met sport en dat iedereen – ongeacht leeftijd of achtergrond – sport kan beoefenen en daar aan kan deelnemen. Daarom ondersteunt D66 de breedtesport. Scholen en verenigingen kunnen een drempelverlagende rol spelen. De komende periode wordt een onderzoek naar sportbehoeften uitgewerkt. Naast georganiseerde sportvoorzieningen en ondersteuning van de vele betrokken vrijwilligers is er aandacht voor vrij toegankelijke sportvoorzieningen zoals trap- en speelgrasvelden, basketbalveldjes en een halfpipe.

Kunst, cultuur en sport zijn prima voorbeelden van waardevolle activiteiten. Het is daarbij niet altijd eenvoudig een evenwichtige combinatie te vinden van werk, persoonlijke ontwikkeling, zorg en vrije tijd. De eerste stap voor de overheid is dit te onderkennen en waar mogelijk mee te werken aan mogelijkheden tot realisatie van een dergelijk evenwicht.

Dit doet D66:

- Waardeer en faciliteer lokale cultuur.
- Verbeter cultuuronderwijs en –educatie voor alle inwoners.
- Ontwikkel een toekomstbestendige visie op bibliotheekwerk.
- Koppel bibliotheekwerk aan basisscholen.
- Stimuleer cultureel ondernemerschap, ook bij die instellingen die nu (nagenoeg) geheel van de subsidies van overheden afhankelijk zijn.
- Zet actief in op behoud en onderhoud van de historische monumenten van de stad en stimuleer hedendaags gebruik er van.
- Bevorder de instelling van een jeugdcultuurfonds in Roermond, zodat ook kinderen uit arme huishoudens aan cultuur kunnen deelnemen.

9. Financiën

Een deugdelijke financiering van de plannen en activiteiten van de gemeente is een noodzakelijke voorwaarde. Het afgelopen jaar is daar volop aandacht aan besteed, de kwaliteit van systemen en begroting is op orde. Dat neemt niet weg dat de financiën een belangrijk aandachtspunt blijven. Door rijksbeleid wordt de gemeente immers geconfronteerd met steeds nieuwe bezuinigingen. En door nieuwe taken met andere budgetten neemt de omvang van de begroting sterk toe.

Als de gemeente serieus werk maakt van de al gemaakte keuzes als 'duaal bestuur', 'regisserende gemeente' en 'participatiesamenleving', dan is het onvermijdelijk dat dit invloed heeft op de wijze waarop met financiën wordt omgegaan. Een open overleg met burgers of instellingen kan immers alleen een open overleg zijn als ook de financiële middelen bespreekbaar zijn. Een efficiënte en flexibele overheid zal niet ontstaan als minimaal een jaar van te voeren al gedetailleerd moet worden vastgelegd waar en wanneer hoeveel geld wordt besteed.

Ook op dit punt is vernieuwing en innovatie gewenst. Uiteraard met behoud van de degelijkheid en nauwkeurige verantwoording die bij dit onderwerp essentieel is.

Dit doet D66:

- Maak duidelijk wat de financiële reikwijdte van de gemeente is, zodat geen verkeerde verwachtingen ontstaan over de mogelijkheden van politiek en bestuur.
- Behoud hoge kwalitatieve standaarden voor administratieve systemen.
- Creëer de mogelijkheid financiële middelen flexibel in te zetten als overleg met burgers / organisaties dat noodzakelijk maken.

10. Midden-Limburg, onze regio

Onze mobiliteit neemt nog steeds toe. De gemeentegrenzen, maar ook landsgrenzen, spelen in de dagelijkse praktijk steeds minder een rol. De hogere overheden eisen voortdurend 'grotere bestuurlijke eenheden' om nog gesprekspartner te kunnen zijn. De toegang tot financieringsbronnen van Maastricht, Den Haag en Brussel wordt voor een individuele gemeente steeds beperkter.

Een gezonde, levendige stad kan niet zonder een bijpassende regio. Effecten van voorzieningen, werkgelegenheid, toerisme en recreatie, etc. beperken zich evenmin tot de grenzen van een gemeente.

Zowel Roermond zelf als de zes andere gemeenten in de regio Midden-Limburg zijn daarom gebaat bij een goede samenwerking en aan het gemeenschappelijk ontwikkelen van nieuwe initiatieven. Samenwerking kan niet worden opgelegd, wel kan Roermond het voortouw nemen en nieuwe initiatieven ontwikkelen. Omdat de regionale samenwerking een al langlopende discussie is, zullen met urgentie door Roermond keuzes moeten worden gemaakt in zake de rol die in Midden-Limburg opgepakt wordt.

Dit doet D66:

- Neem een actieve rol in het tot stand brengen van regionale samenwerking.
- Maak duidelijk dat het tot stand komen van een herkenbaar Midden-Limburg een urgente aangelegenheid is.
- Kies voor grensoverschrijdende samenwerking op economisch gebied.
- Lobby om grensoverschrijdend werken eenvoudiger te maken.
- Stimuleer grensoverschrijdend openbaar vervoer.

Slotwoord

van Alexander Pechtold, Tweede Kamer D66 fractievoorzitter:

“De gemeente speelt een steeds grotere rol in uw leven. Daarom moet u ook een veel grotere rol in uw gemeente spelen. Dat begint met stemmen op 19 maart; stemmen op D66.”

De gemeente wordt belangrijker, uw stem dus ook

Voorjaar 2014 en u mag wéér naar de stembus. Gaat u weer stemmen? Veel mensen vragen zich af of gemeentepolitiek wel belangrijk is.

Ik overtuig u er graag van dat u juist bij deze gemeenteraadsverkiezingen uw stem moet laten horen.

Een ijzeren wet in de politiek is: alle politiek is lokaal. Als raadslid, wethouder en burgemeester heb ik gezien hoe dat werkt: de belangrijkste vraag moet steeds zijn ‘Wat betekent dit voorstel voor mensen in hun dagelijks leven, in hun directe omgeving?’. Voor D66 is het essentieel dat iedereen meepraat en meebeslist over de plannen die ons raken. Dat is een democratisch recht én, vinden wij, ook een democratische plicht.

Het is in ieder geval de beste garantie voor politiek waarin de mens centraal staat.

Dat is belangrijk, want er moeten indringende keuzes gemaakt worden. Hoe groot wordt de klas van uw kind komend jaar? Werken beroepsonderwijs en het lokale bedrijfsleven samen tegen jeugdwerkloosheid? Worden zorg en ondersteuning van ouderen en gehandicapten op maat geleverd? Pakt uw gemeente nu eindelijk de leegstand aan van achterhaalde industrieterreinen en niet gebruikte beeldbepalende gebouwen? Geeft uw gemeente ruimte aan bewoners die samen zonnepanelen op hun daken laten plaatsen? Heeft u als bewoner zelf over dit alles iets te zeggen? De gemeente speelt een steeds grotere rol in uw leven. Daarom moet u een veel grotere rol in uw gemeente spelen. Dat begint met stemmen; stemmen op D66.

D66 werkt aan een samenleving die gebouwd is op vrije mensen die zich inspinnen en ontplooien. Hierdoor wordt de samenleving als geheel sterker en rijker. Wij mensen zetten ons van nature niet alleen in voor onszelf, maar ook voor onze naasten, onze leefomgeving, de maatschappij en onze gezamenlijke toekomst. Daarom komt D66 op voor de kansen van iedereen, bijvoorbeeld via het onderwijs. Met een overheid die steunt, randvoorwaarden schept en waar nodig stuurt.

D66 weet zeker dat de kracht van mensen onderling de belangrijkste maatschappelijke motor is. Wij vertrouwen op die kracht van mensen, individueel en samen.

D66-politici hebben een kenmerkende stijl: we zijn duidelijk over wat we willen, we denken in mensen en niet in groepen, we beginnen bij u en niet bij de regels en houden altijd het oog op de toekomst.

Wij zijn optimistisch maar weten ook dat we hard moeten werken om onze idealen te verwezenlijken.

Gaat u zitten afwachten of u in de beste of in de slechtste gemeente van Nederland woont? Of gaat u er, samen met D66, voor zorgen dat uw gemeente de handschoen oppakt? U kunt het verschil maken. Zeker hier in de gemeente Roermond, in uw eigen omgeving!

Wacht niet af. Stem op 19 maart. Beter nog: stem D66!

Alexander Pechtold